

Lag

om ändring av upphovsrättslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i upphovsrättslagen (404/1961) 11 § 5 mom., 14 § 1 mom., 16 d § 1 mom., 19 a §, 21 § 3 mom., 25 h §, 26 §, 27 § 3 mom., 29 § 2 mom., 45 §, 46 § 3 mom., 46 a § 3 mom., 47 § 1 och 4 mom., 48 § 4 mom., 49 § 3 mom., 49 a § 3 mom., 50 §, 50 c § 1 mom., 54 § 1 mom. 5 punkten och 54 § 4 mom., 54 a §, 64 § 9 mom. och 64 b §,

sådana de lyder, 11 § 5 mom., 14 § 1 mom., 16 d § 1 mom., 21 § 3 mom., 47 § 1 och 4 mom., 54 § 1 mom. 5 punkten och 54 § 4 mom. i lag 821/2005, 19 a § i lag 972/2016, 25 h § i lagarna 446/1995, 821/2005 och 607/2015, 26 §, 29 § 2 mom. och 46 a § 3 mom. i lag 607/2015, 27 § 3 mom. i lag 418/1993, 45 § i lagarna 821/2005, 763/2013, 607/2015 och 849/2018, 46 § 3 mom., 48 § 4 mom., 49 § 3 mom., 49 a § 3 mom. och 50 c § 1 mom. i lag 849/2018, 50 § delvis ändrad i lag 607/2015, 54 a § i lagarna 897/1980 och 607/2015, 64 § 9 mom. i lag 446/1995 samt 64 b § i lagarna 821/2005 och 607/2015, samt

fogas till lagen nya 13 b, 14 a, 16 g—16 j, 23 a, 25 m, 25 n, 28 a, 30 a och 30 b §, till 49 a §, sådan den lyder i lagarna 446/1995, 821/2005, 607/2015 och 849/2018, ett nytt 4 mom. samt till lagen en ny 50 f §, ett nytt 6 a kap. och nya 64 c—64 f § som följer:

11 §

Allmänna bestämmelser

Med stöd av detta kapitelns bestämmelser om inskränkning av upphovsrätten får exemplar inte framställas av sådana exemplar av verk som framställt eller tillgängliggjorts för allmänheten i strid med 2 § eller till vars skydd utförda tekniska åtgärder kringgått i strid med 50 a § 1 mom. Bestämmelserna i detta moment gäller dock inte användning av verk med stöd av 11 a, 16, 16 a—16 c, 16 h eller 22 § eller 25 d § 2 eller 5 mom.

13 b §

Framställning av exemplar av verk för text- och datautvinning

Den som har laglig tillgång till ett verk får framställa exemplar av det för att användas för text- och datautvinning och bevara exemplaren endast för ändamålet i fråga, om inte upphovsmannen uttryckligen och på ett behörigt sätt har förbehållit sig denna rätt.

Forskningsorganisationer och kulturarvsinstitutioner som har laglig tillgång till ett verk får framställa exemplar av det för text- och datautvinning inom vetenskaplig forskning och bevara dem för vetenskapligt forskningsändamål, inbegripet för verifiering av forskningsresultat, förutsatt att exemplaren är tillgängliga endast för dem som har rätt till dem. Avvikelse från bestämmelserna ovan i detta moment får inte göras genom avtal, eller förhindras genom tekniska medel.

14 §

Användning av verk inom undervisning och vetenskaplig forskning

Med stöd av avtalslicens får ett offentliggjort verk göras tillgängligt för allmänheten och av verket framställas exemplar för undervisningsverksamhet eller vetenskaplig forskning på annat sätt än genom utsändning i radio eller television på det sätt som föreskrivs i 26 §. Bestämmelserna i detta moment gäller inte framställning av exemplar av verk genom fotokopiering eller liknande förfarande.

---

14 a §

Användning av verk i illustrativt syfte inom undervisning

Om sådana i 13 § eller 14 § 1 mom. avsedda avtalslicenser eller andra användningstillstånd som omfattar användning av verk som behövs i undervisningsverksamhet inte alls finns till buds, eller inte är lättillgängliga, får i undervisningsverksamhet ett offentliggjort verk göras tillgängligt för allmänheten och av verket framställas exemplar i illustrativt syfte inom undervisningen, förutsatt att användningen av verket äger rum vid ett tillfälle som riktar sig till en viss begränsad personkrets eller i en säker elektronisk miljö.

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf om tillgängliggörande av verk för allmänheten och framställning av exemplar får inte göras genom avtal.

16 d §

Användning av verk i arkiv, bibliotek och museer med stöd av avtalslicens

De arkiv samt för allmänheten öppna bibliotek och museer som anges genom förordning av statsrådet får med stöd av avtalslicens så som föreskrivs i 26 §

- 1) framställa exemplar av verk i deras samlingar i andra än i 16, 16 a—16 c, 16 g och 16 h § avsedda fall,
  - 2) överföra verk i deras samlingar till allmänheten i andra än i 16 a—16 c, 16 g och 16 h § avsedda fall.
-

16 g §

Användning av utgångna verk med stöd av avtalslicens

De arkiv samt för allmänheten öppna bibliotek och museer som anges genom förordning av statsrådet får, om syftet inte är att få direkt eller indirekt ekonomisk eller kommersiell vinning, med stöd av avtalslicens så som föreskrivs i 26 § använda ett utgången verk som finns i deras egna samlingar genom att framställa exemplar av det, sprida exemplar av verket och överföra verket till allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till verket från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

Med stöd av den licens som avses i 1 mom. får även exemplar av verk som framställts med stöd av 16 § användas för i 1 mom. avsedda ändamål.

På verk som aldrig har varit kommersiellt tillgängliga tillämpas 1 mom. endast om det har förflutit fem år från det år då verket togs in i samlingen vid en inrättning som avses i det momentet.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte verk vars upphovsman har förbjudit framställning av exemplar och tillgängliggörande för allmänheten.

16 h §

Användning av utgångna verk med stöd av inskränkningar av upphovsrätten i vissa situationer

De arkiv samt för allmänheten öppna bibliotek och museer som anges genom förordning av statsrådet får, om en licens enligt 16 g § 1 mom. inte finns tillgänglig och om syftet inte är att få direkt eller indirekt ekonomisk eller kommersiell vinning, använda ett utgångnet verk som finns i deras egna samlingar genom att framställa exemplar av verket, sprida exemplar av det och överföra verket till allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till verket från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

En förutsättning för användning enligt 1 mom. är att det kan antas att verket är ett utgångnet verk. Användning förutsätter dessutom att förfarandet enligt 16 j § har följts och att det innan användningen sker har vidtagits eventuella ytterligare åtgärder för att öka upphovsmännens medvetenhet om användning som sker med stöd av en inskränkning av upphovsrätten.

Dator- eller videospel får i enlighet med bestämmelserna i 1 mom. användas när sju år har förflutit från det år då spelet gavs ut.

På verk som aldrig har varit kommersiellt tillgängliga tillämpas 1 mom. endast om det har förflutit fem år från det år då verket togs in i inrättningens samling. Om det bara finns ett enda exemplar av ett verk tillämpas 1 mom. först efter det år då upphovsmannen dog.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte om upphovsmannen har förbjudit framställning av exemplar och tillgängliggörande för allmänheten.

16 i §

Användning av förbuds rätt

Upphovsmannen ska informera avtalslicensorganisationen eller det arkiv eller det för allmänheten öppna bibliotek eller museum som använder verket med stöd av 16 g § 1 mom. om ett i 4 mom. i den paragrafen avsett förbud.

Upphovsmannen ska informera det arkiv eller det för allmänheten öppna bibliotek eller museum som använder verket med stöd av 16 h § 1 mom. om ett i 5 mom. i den paragrafen avsett förbud.

Förbudet ska specificeras så att det eller de verk som förbudet gäller kan identifieras.

16 j §

Registrering av uppgifter om användning av utgångna verk

Ett arkiv samt ett för allmänheten öppet bibliotek eller museum som anges genom förordning av statsrådet som har för avsikt att i enlighet med 16 g § 1 mom. eller 16 h § 1 mom. använda ett utgångnet verk ska minst sex månader innan verket används på nämnda sätt till Europeiska unionens immaterialrättsmyndighets register anmäla

- 1) uppgifter om det verk som användningen gäller,
- 2) den licens eller den inskränkning i upphovsrätten som nyttjanderätten grundar sig på,
- 3) möjligheten att använda förbuds rätt i enlighet med 16 g § 4 mom. eller 16 h § 5 mom., och
- 4) uppgifter om den som beviljar licens och licenstagaren samt om de geografiska områden och användningsändamål som omfattas av licensen.

En avtalslicensorganisation eller en i 1 mom. avsedd inrättning som tar emot ett specificerat förbud enligt 16 i § är skyldig att utan dröjsmål meddela förbudet i Europeiska unionens immaterialrättsmyndighets register.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska anmälas till det register som förs av Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet och om de förfaranden som ska iaktas vid anmälandet av uppgifterna får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

19 a §

Organisation som administrerar ersättningar

Ersättning till den ursprungliga upphovsmannen för utlåning enligt 19 § 4 mom. betalas genom förmedling av en av undervisnings- och kulturministeriet godkänd kollektiv förvaltningsorganisation som företräder upphovsmän till verk som använts för detta ändamål. Om representativitet inte kan uppnås för upphovsmännen på något annat sätt, kan flera organisationer godkännas för uppgiften i fråga.

Undervisnings- och kulturministeriet godkänner på ansökan en i 1 mom. avsedd organisation för viss tid, högst fem år åt gången. Varje organisation som godkänns ska vara solvent och ha beredskap och förmåga att sköta de uppgifter som beslutet om godkännande avser. Organisationen ska årligen lämna undervisnings- och kulturministeriet en utredning om de åtgärder den vidtagit med stöd av beslutet om godkännande. Organisationen eller organisationerna tillsammans ska företräda en betydande del av de upphovsmän till verk inom olika områden vars verk används med stöd av 19 § 1 mom. till den del det är fråga om utlåning av exemplar av verk till allmänheten. Beslutet om godkännande kan även förenas med villkor som allmänt styr organisationens praktiska verksamhet.

Undervisnings- och kulturministeriets beslut ska även om det överklagas iaktas till dess ärendet avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut. Godkännandet kan återkallas om organisationen genom att bryta mot beslutet om godkännande och villkoren i beslutet gör sig skyldig till allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser, och om de anmärkningar och varningar som getts organisationen inte lett till att bristerna i verksamheten blivit avhjälpna.

21 §

Offentliga framföranden

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. gäller inte sceniska verk eller filmverk. Bestämmelser om offentligt framförande av filmverk i samband med forskning och filmundervisning på högskolenivå finns i 16 c §. På offentligt framförande av filmverk i samband med undervisningsverksamhet tillämpas även bestämmelserna i 14 § 1 mom. och 14 a §.

23 a §

Användning av verk i parodier

Ett verk som har offentliggjorts får användas i parodier, karikatyrer och pastischer.

25 h §

Vidaresändning av radio- och televisionsutsändningar

Verk som ingår i en radio- eller televisionsutsändning får med stöd av avtalslicens så som föreskrivs i 26 § utan att utsändningen ändras vidaresändas för att tas emot av allmänheten samtidigt som den ursprungliga utsändningen. Vidaresändningen är oberoende av det sätt på vilket den part som genomför vidaresändningen erhåller de programbärande signalerna från sändarföretaget för vidaresändningen.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på vidaresändningar av verk som ingår i utsändningar, om deras upphovsmän har överlåtit rättigheterna till vidaresändning av dem till det sändarföretag vars utsändning vidaresändningen gäller.

Tillstånd som gäller vidaresändning enligt 1 mom. och vidaresändning av verk som avses i 2 mom. ska beviljas samtidigt.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas på ursprungliga radio- eller televisionsutsändningar oberoende av vilken stat utsändningen har sitt ursprung i.

25 m §

Utsändning av radio- och televisionsprogram genom direktinjicering

Ett sändarföretag och en signaldistributör får med tillstånd av rättsinnehavaren eller med stöd av avtalslicens så som föreskrivs i 26 § sända ut ett verk genom i 50 f § avsedd direktinjicering. Bestämmelserna i denna paragraf gäller dock inte om upphovsmannen har förbjudit utsändning av verket.

25 n §

Användning av verk som ingår i en presspublikation

Ett verk som ingår i en presspublikation får på det sätt som avses i 50 § 1 mom. användas med stöd av avtalslicens så som föreskrivs i 26 §.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte verk vars upphovsman har förbjudit framställning av exemplar eller överföring av verket.

26 §

Avtalslicens

Bestämmelserna om avtalslicens i denna lag tillämpas på avtal som ingåtts mellan användaren och en sådan avtalslicensorganisation som undervisnings- och kulturministeriet har godkänt i enlighet med bestämmelserna i 4 mom. Den godkända avtalslicensorganisationen anses i fråga om detta avtal ha rätt att företräda också andra upphovsmän inom samma område. En licenstagare som med stöd av nämnda avtal fått en utvidgad kollektiv licens får i enlighet med licensvillkoren använda alla verk av upphovsmän inom detta område.

Det som en i 1 mom. avsedd avtalslicensorganisations stämma bestämmer om fördelningen av den ersättning som de upphovsmän som organisationen direkt företräder ska betalas för framställning av exemplar av ett verk eller för tillgängliggörande av ett verk för allmänheten eller om nyttjande av sådan ersättning för ändamål som är gemensamma för upphovsmännen tillämpas också på andra i 1 mom. avsedda upphovsmän inom samma område, vilka avtalslicensorganisationen inte direkt företräder.

Om ett i 2 mom. avsett beslut av avtalslicensorganisationen om de allmänna principer som ska iakttas vid fördelningen av ersättningar inte ger de upphovsmän som organisationen direkt företräder rätt till individuell ersättning, har i 1 mom. avsedda upphovsmän inom samma område som inte direkt företräds av avtalslicensorganisationen ändå rätt att kräva sådan ersättning. Ersättningen betalas av den avtalslicensorganisation som avses i 1 mom. Rätten till individuell ersättning förfaller, om inte yrkande på sådan ersättning bevisligen har framställts senast inom tre år efter utgången av det kalenderår under vilket exemplar av verket har framställts eller verket har gjorts tillgängligt för allmänheten, eller inom tre år efter utgången av den räkenskapsperiod under vilken ersättningen för användningen av verket inkasserades, beroende på vilken av dessa tidpunkter som infaller senare.

Undervisnings- och kulturministeriet godkänner på ansökan en i 4 § i lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt (1494/2016) avsedd kollektiv förvaltningsorganisation som avtalslicensorganisation för viss tid, högst fem år åt gången. För att godkännas ska organisationen uppfylla följande villkor:

1) organisationen ska med stöd av sådana fullmakter av upphovsmännen som avses i 5 § 2 mom. i lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt vara tillräckligt representativ i fråga om upphovsmännen till i Finland använda verk inom ett visst område avseende den typ av verk och de rättigheter som avtalet gäller; organisationen ska i samband med ansökan lämna undervisnings- och kulturministeriet tillräckliga uppgifter för att representativiteten ska kunna bedömas,

2) organisationen ska ha ekonomisk och funktionell beredskap och förmåga att sköta de uppgifter som beslutet om godkännande avser,

3) organisationen eller, om upphovsmännens representativitet i fråga om en viss typ av verk bara kan uppnås genom att flera kollektiva förvaltningsorganisationer godkänns som avtalslicensorganisationer, avtalslicensorganisationerna tillsammans ska företräda en betydande del av de upphovsmän till verk inom olika områden som har rättigheter till de verk som används med stöd av en avtalslicensbestämmelse.

En godkänd organisation ska lägga fram en plan för hur upphovsmännen ska informeras om de licenser som organisationen beviljar, om möjligheten att hos organisationen ansöka om ersättning för användning av verk och om rätten att förbjuda användning av verk samt årligen lämna undervisnings- och kulturministeriet en rapport om de åtgärder den vidtagit med stöd av beslutet om godkännande.

När flera kollektiva förvaltningsorganisationer godkänns att bevilja tillstånd till en viss användning av verk ska det vid behov i besluten om godkännande säkerställas att tillstånden beviljas samtidigt och på villkor som är förenliga med varandra. I beslutet om godkännande kan på avtalslicensorganisationen ställas villkor som generellt styr avtalsverksamheten.

Undervisnings- och kulturministeriets beslut ska iakttas även om det överklagas till dess ärendet avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut. Godkännandet kan återkallas om avtalslicensorganisationen genom att bryta mot beslutet om godkännande och villkoren i beslutet gör sig skyldig till allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelse, och om de anmärkningar och varningar som getts organisationen inte lett till att bristerna i verksamheten blivit avhjälpta.

Avtalslicensorganisationen ska dessutom iakttä vad som i övrigt i lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt föreskrivs om kollektiva förvaltningsorganisationers verksamhet.

27 §

Allmänna bestämmelser om överlåtelse

Bestämmelser om överlåtelse av upphovsrätt i vissa fall finns i 30, 31—40 samt 40 b §. Dessa bestämmelser ska dock tillämpas endast om inte något annat har avtalats. Avvikelse från rättigheterna enligt 28 a och 30 a § får inte göras genom avtal. Avvikelse från bestämmelserna i 30 b §

får göras endast om avtalsvillkoren grundar sig på ett kollektivt avtal. De tvingande bestämmelser som nämns i detta moment tillämpas inte på upphovsmän till datorprogram.

28 a §

Rätt till lämplig och proportionell ersättning

Om en upphovsman överlåter ensamrätten eller beviljar exklusiv rätt att utnyttja ett verk, har han eller hon rätt till lämplig och proportionell ersättning för utnyttjandet.

29 §

Jämkning av oskäligen avtalsvillkor som gäller överlåtelse av upphovsrätt

---

Vid bedömningen av oskäligheten ska avtalets innehåll i dess helhet, parternas ställning, hur verket används och i vilken omfattning, verkets kommersiella värde och sättet att bestämma ersättningen samt upphovsmannens bidrag i skapandet av verket som helhet beaktas. Vid bedömningen av oskäligheten ska även förhållandena då avtalet ingicks och därefter samt andra omständigheter beaktas.

---

30 a §

Redovisning om utnyttjande av verk

Den ursprungliga upphovsmannen har rätt att regelbundet och minst en gång per år av den till vilken upphovsmannen har överlåtit sin upphovsrätt eller en exklusiv licens till sitt verk få aktuell, relevant och uttömmande information om utnyttjandet av verket. En redovisning ska lämnas om mottagaren av överlåtelsen har haft inkomster av utnyttjandet av verket eller om den ersättning som betalas till upphovsmannen beror på i vilken omfattning verket används. Redovisningen ska innehålla information om utnyttjandet av verket, intäkter som genererats vid utnyttjandet och den ersättning som ska betalas till upphovsmannen när det gäller alla typer av utnyttjande.

Vid bedömningen av omfattningen av skyldigheten att lämna redovisning beaktas särdragen och förfarandena samt kollektivavtalen och eventuella andra relevanta kollektiva avtal inom varje sektor, befintliga rapporteringsmetoder, den administrativa börda som lämnandet av redovisning medför samt alla andra omständigheter som inverkar på bedömningen.

Om lämnandet av redovisning i enlighet med 1 mom. skulle medföra en oskäligen ekonomisk belastning, med hänsyn till de intäkter som avtalsparten fått av utnyttjandet av verket, får redovisningen begränsas till vad som rimligen kan förväntas.

Skyldighet enligt 1 mom. att lämna redovisning föreligger inte, om upphovsmannens bidrag i skapandet med beaktande av verket som helhet inte är betydande, förutom om upphovsmannen visar att han eller hon behöver uppgifterna för jämkning av ersättningen med stöd av 29 §.

Om upphovsmannens avtalspart har överlåtit rättigheterna vidare till någon annan och därför inte kan fullgöra sin skyldighet att lämna redovisning enligt 1 mom., har upphovsmannen rätt att begära en redovisning av den till vilken rättigheterna överlåtits. Denne kan lämna redovisningen till upphovsmannen direkt eller via upphovsmannens avtalspart. Upphovsmannen har rätt att av avtalsparten för begäran om uppgifter få kontaktuppgifter till den som rättigheterna överlåtits till.

Upphovsmannen får inte obehörigen röja eller använda sådana uppgifter som anges i lagen om företagshemligheter (595/2018) och som den som lämnat redovisningen har specificerat

som företagshemlighet. Upphovsmannen har rätt att bevara de erhållna uppgifterna och använda dem under hela den tid som verket utnyttjas och under en rimlig tid efter det, om bevarandet och användningen behövs för jämkning av ersättningen.

I 35 § finns det bestämmelser om en förläggares skyldigheter med avseende på upplaga och redovisning inom förlagsbranschen.

30 b §

Återkallande av överlåtelse av rättigheter

Om ett verk, i fråga om vilket upphovsmannen har överfört ensamrätten eller en exklusiv licens, med hänsyn till särdragen och förfarandena inom varje sektor inte har utnyttjats inom en rimlig tidsperiod från det att avtalet om överlåtelse av rättigheter ingicks, och verket trots upphovsmannens yrkande inte har utnyttjats inom sex månader från det att yrkandet framställdes, har upphovsmannen rätt att återkalla överlåtelsen av rättigheter eller besluta att överlåtelsens exklusiva karaktär upphör. Upphovsmannen har rätt att behålla sitt arvode.

Om två eller flera upphovsmän har skapat ett verk tillsammans, ska de utöva sina rättigheter enligt 1 mom. tillsammans.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på verk som skapats vid utförande av uppgifter som följer av ett arbetsförhållande eller ett tjänsteförhållande. Bestämmelserna i det momentet tillämpas inte heller om det faktum att verket inte har utnyttjats till övervägande del beror på omständigheter som upphovsmannen rimligen kan förväntas avhjälpa.

Avvikelse från bestämmelserna i 1 mom. får göras endast om villkoren för avtalet om överlåtelse av rättigheter grundar sig på ett kollektivt avtal.

Trots 1—4 mom. ska i tillämpliga delar på hävning av överlåtelse av rätt som gäller framförande eller utgivning av ett verk tillämpas vad som föreskrivs i 30, 33 och 34 §. På hävning av avtal som gäller filmverk tillämpas vad som föreskrivs i 40 §.

45 §

Utövande konstnär

Ett framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk eller ett uttryck av folklore får inte utan den utövande konstnärens samtycke

- 1) tas upp på en anordning genom vilken framförandet kan återges,
- 2) göras tillgängligt för allmänheten genom radio eller television eller genom direkt överföring.

Ett framförande enligt 1 mom. som har tagits upp på en anordning som avses i 46 eller 46 a § får inte utan den utövande konstnärens samtycke förrän 50 år har förflutit från det år då framförandet ägde rum

- 1) överförs till en anordning genom vilken det kan återges,
- 2) framförs offentligt för en vid framförandet närvarande publik,
- 3) överförs till allmänheten på trådbunden eller trådlös väg, vilket även omfattar överföring på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till det från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer,
- 4) spridas till allmänheten.

Om ett upptaget framförande ges ut eller lagligen görs tillgängligt för allmänheten på annat sätt än genom spridning av exemplar av upptagningen och innan 50 år har förflutit från det år då framförandet ägde rum, gäller det i 2 mom. föreskrivna skyddet i fråga om ljudupptagningar tills 70 år har förflutit och i fråga om bildupptagningar tills 50 år har förflutit från det år då det upptagna framförandet första gången gavs ut eller gjordes tillgängligt för allmänheten på det nämnda sättet.

Överlåtelse av rätt till inspelning av ett framförande på film omfattar rätt att sprida det upptagna framförandet till allmänheten genom uthyrning, om inte något annat har avtalats.

På förfarande som enligt 1—3 mom. kräver den utövande konstnärens samtycke tillämpas 2 § 2—4 mom., 3, 6—9, 11 och 11 a §, 12 § 1—3 mom., 13 a § 2 mom., 13 b §, 14 § 1, 3 och 4 mom., 14 a, 15, 16, 16 a—16 e, 16 g och 16 h §, 17 § 2 och 4 mom., 17 a §, 17 b § 1—5 mom., 17 c och 17 d §, 19 § 1, 2 och 5 mom., 21, 22, 23 a och 25 b—25 d §, 25 f § 2 och 3 mom., 25 g § 1 och 3 mom., 25 h, 25 i, 25 l, 25 n, 26, 26 a och 26 b §, 27 § 1 och 2 mom. samt 28, 28 a, 29, 29 a, 30, 30 a, 30 b, 41 och 42 §.

46 §

Producent av ljudupptagning

På förfarande som enligt 1 och 2 mom. kräver producentens samtycke tillämpas 2 § 2—4 mom., 6—9 §, 11 § 2—5 mom., 11 a §, 12 § 1—3 mom., 13 a § 2 mom., 13 b §, 14 § 1, 3 och 4 mom., 14 a, 15, 16, 16 a—16 e, 16 g, 16 h och 17 a §, 17 b § 1—5 mom., 17 c och 17 d §, 19 § 1, 2 och 5 mom., 21, 22, 23 a, 25 b och 25 d §, 25 f § 2 och 3 mom., 25 g § 1 och 3 mom., 25 l, 25 n, 26, 26 a och 26 b §, 27 § 1 och 2 mom. samt 29 §.

---

46 a §

Producent av bildupptagning

På förfarande som enligt 1 och 2 mom. kräver producentens samtycke tillämpas 2 § 2 och 3 mom., 6—9 §, 11 § 2—5 mom., 11 a §, 12 § 1—3 mom., 13 a § 2 mom., 13 b §, 14 § 1, 3 och 4 mom., 14 a, 15, 16, 16 a—16 e, 16 g och 16 h §, 19 § 1, 2 och 5 mom., 22, 23 a, 25 b och 25 d §, 25 f § 2 och 3 mom., 25 g § 1 och 3 mom., 25 l, 25 n, 26, 26 a och 26 b §, 27 § 1 och 2 mom. samt 29 §.

---

47 §

Användning av ljudupptagningar och av musikupptagningar med visuella element

Trots 45 § 2 och 3 mom. och 46 § 1 och 2 mom. får ett i 45 § avsett framförande som tagits upp på en anordning som avses i 46 § och en anordning enligt 46 § som utgetts i kommersiellt syfte och varav exemplar har spritts eller som överförts till allmänheten användas

- 1) direkt eller indirekt vid ett offentligt framförande,
- 2) vid ursprunglig överföring till allmänheten på annat sätt än så att enskilda kan få tillgång till det upptagna framförandet eller materialet från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer,
- 3) för samtidig och oförändrad vidaresändning av en radio- eller televisionsutsändning som är avsedd att mottas av allmänheten.

I de fall som avses i 1—3 mom. ska på motsvarande sätt tillämpas 21, 22, 23 a och 25 b §, 27 § 1 och 2 mom. och 29 § samt i fråga om utövande konstnärers rätt även 11 § 2 mom. samt 28, 41 och 42 §.

---

48 §

Radio- och televisionsföretag

På fall som avses i 1 och 2 mom. tillämpas på motsvarande sätt 2 § 2 och 3 mom., 6—8 §, 11 § 2—5 mom., 11 a §, 12 § 1 och 2 mom., 13 a § 2 mom., 13 b §, 14 § 1, 3 och 4 mom., 14 a, 15, 16, 16 a—16 e, 16 g, 16 h och 17 a §, 17 b § 1—4 mom., 17 c och 17 d §, 19 § 1 mom., 21, 22, 23 a, 25 b och 25 d §, 25 f § 2 och 3 mom., 25 h § 3 mom., 26 §, 27 § 1 och 2 mom. samt 29 §. På vidareändringar via kabel tillämpas dessutom på motsvarande sätt 25 i § 1 mom.

---

49 §

Framställare av kataloger och databaser

På arbeten som avses i 1 mom. tillämpas 2 § 2—4 mom., 7—9 §, 11 § 2—5 mom., 12 § 1, 2 och 4 mom., 13, 13 a och 13 b §, 14 § 1, 3 och 4 mom., 14 a, 15, 16, 16 a—16 e, 16 g, 16 h, 17, 17 a—17 d och 18 §, 19 § 1, 2 och 5 mom., 22, 23, 25 b—25 d och 25 f—25 i §, 25 j § 4 och 5 mom. samt 25 l, 26, 27 och 28 §. Om ett sådant arbete eller en del av det är föremål för upphovsrätt, får denna rätt göras gällande.

---

49 a §

Fotograf

På fotografier som avses i denna paragraf tillämpas 2 § 2—4 mom., 3 § 1 och 2 mom., 7—9, 11 och 11 a §, 12 § 1 och 2 mom., 13, 13 a och 13 b §, 14 § 1, 3 och 4 mom., 14 a, 15, 16, 16 a—16 e, 16 g och 16 h §, 17 § 1 mom., 17 a §, 17 b § 1—5 mom., 17 c, 17 d och 18 §, 19 § 1, 2 och 5 mom., 20, 22, 23 a och 25 §, 25 a § 1 och 2 mom. samt 25 b, 25 d, 25 f—25 i, 25 l, 25 n, 26, 26 a, 26 b, 27—29, 39, 40, 40 c, 41 och 42 §. Om ett fotografi är föremål för upphovsrätt, får denna rätt göras gällande.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte fotografier av bildkonstverk vars skyddstid har löpt ut.

50 §

Förläggare av presspublikation

Förläggaren av en presspublikation har uteslutande rätt att förfoga över sin publikation genom att framställa exemplar av den och överföra den till allmänheten i förvärvssyfte på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till den från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

Den rätt som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på

1) enskilda användares privata användning av presspublikationer eller användning som inte är kommersiell,

2) hyperlänkar,

3) enskilda ord i, eller mycket korta utdrag ur, en presspublikation.

Med presspublikation avses i 1 mom. en samling av i huvudsak litterära verk av journalistiskt slag som inte publiceras för vetenskapliga eller akademiska ändamål och som

- 1) utgör ett enskilt nummer av en presspublikation som utges periodisk eller uppdateras regelbundet under samma titel,
- 2) har till syfte att informera allmänheten om nyheter eller andra teman, och
- 3) har förmedlats till allmänheten i ett valbart medium på initiativ av en förläggare och under dennes redaktionella ansvar och kontroll.

När ett verk ingår i en presspublikation med stöd av en licens som inte är exklusiv, kan rätten enligt 1 mom. inte åberopas för att förbjuda att verket används av en användare med tillstånd. Rätten enligt 1 mom. kan inte heller åberopas för att förbjuda användningen av verk vars skyddstid har löpt ut.

Den rätt som föreskrivs i 1 mom. gäller tills två år har förflutit från utgången av det år då presspublikationen publicerades.

Vad som föreskrivs i denna paragraf påverkar inte den rätt som upphovsmannen enligt denna lag har till ett verk som ingår i en presspublikation.

Upphovsmannen till ett verk som ingår i en presspublikation har rätt till en lämplig andel av de inkomster som förläggaren får för utövande av den rätt som avses i 1 mom.

Bestämmelserna i 11, 11 a, 13 b, 16, 16 f—16 j, 17 a—17 d, 22, 23, 23 a och 25 c § tillämpas på den rätt som avses i 1 mom. Vad som i 25 n § föreskrivs om avtalslicens tillämpas på den rätt som en förläggare av presspublikationer har enligt 1 mom.

50 c §

Användning av verk som skyddats med tekniska åtgärder

Den som lagligen innehar eller har tillgång till ett med effektiva tekniska åtgärder skyddat verk och som med stöd av 13 b §, 14 § 3 mom., 14 a, 15, 16, 16 a—16 c, 16 g, 16 h, 17 eller 17 a—17 d §, 25 d § 2 mom. eller 25 f § 2 mom. har rätt att använda verket ska ha möjlighet att använda verket till den del det behövs för utnyttjandet av den inskränkning av upphovsrätten som föreskrivs i den bestämmelsen.

---

6 kap.

Särskilda bestämmelser

50 f §

Direktinjicering

När ett sändarföretag genom direktinjicering överför sina programbärande signaler till en signaldistributör utan att självt samtidigt sända dessa programbärande signaler direkt till allmänheten, och signaldistributören överför dessa programbärande signaler till allmänheten, ska sändarföretaget och signaldistributören anses delta i överföringen till allmänheten av skyddade verk och av objekt som är skyddade enligt 45, 46, 46 a och 49 a § och som ingår i en och samma utsändning.

54 §

Skiljeförfarande

Vid meningsskiljaktighet avgörs saken genom skiljeförfarande när det är fråga om

---

5) beviljande av i 26 § avsett tillstånd för samtidig och oförändrad vidareändning av radio- eller televisionsutsändning i enlighet med 25 h § 1 mom. samt villkoren för detta eller om beviljande av tillstånd med stöd av 48 § 1 mom. samt villkoren för detta; tillstånd kan beviljas om avtalslicensorganisationen eller sändarföretaget eller bägge utan grundad anledning förbjuder vidareändning eller ställer oskäligen villkor för sändandet,

Tillstånd med stöd av denna paragraf har samma verkan som beviljande av i 26 § avsett tillstånd i enlighet med 13 §, 14 § 1 mom., 25 h § 1 mom. eller 48 § 1 mom.

54 a §

Undervisningsverksamhet i förvärvssyfte

Vad som i 14 § 2 och 3 mom., 14 a § 1 mom. och 21 § 1 mom. föreskrivs om undervisning och undervisningsverksamhet, tillämpas inte på undervisning eller undervisningsverksamhet som utövas i förvärvssyfte.

6 a kap.

Onlinetjänster för delning av innehåll

55 a §

Definition

Med tjänsteleverantör avses i detta kapitel en onlineleverantör av delningstjänster för innehåll som tillhandahåller en av informationssamhällets tjänster som har som huvudsyfte eller ett av sina huvudsyften att lagra och ge allmänheten tillgång till en stor mängd skyddade verk som lagrats i tjänsten av dess användare, och som tjänsteleverantören ordnar och marknadsför i vinstsyfte.

55 b §

Rättsliga utgångspunkter

Om verk lagras i en tjänsteleverantörs tjänst, överför tjänsteleverantören dem till allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

Tjänsteleverantören ska erhålla upphovsmännens tillstånd för användning enligt 1 mom. Om tillstånd inte har erhållits eller beviljats, tillämpas 55 c § 1 mom.

Om tjänsteleverantören har erhållit upphovsmännens tillstånd, inbegriper tillståndet även tjänsteanvändarnas åtgärder när dessa lagrar verk för överföring till allmänheten. Bestämmelserna i detta moment tillämpas dock inte när användaren av tjänsten agerar i förvärvssyfte eller när användarens verksamhet ger honom eller henne betydande inkomster.

55 c §

Tjänsteleverantörens ansvar och ansvarsfrihet

Om tjänsteleverantören inte har upphovsmännens tillstånd att använda verk, är tjänsteleverantören ansvarig för överföring av skyddade verk till allmänheten. Tjänsteleverantören befrias från detta ansvar om leverantören kan visa att den

- 1) har gjort vad den har kunnat för att erhålla ett tillstånd,
- 2) i enlighet med höga branschstandarder för god yrkessed har gjort vad den har kunnat för att säkerställa att verk för vilka upphovsmannen har försett tjänsteleverantören med relevant och nödvändig information inte är tillgängliga för allmänheten, och
- 3) efter att ha mottagit en tillräckligt välgrundad underrättelse från upphovsmannen har agerat utan dröjsmål för att omöjliggöra åtkomst till det verk som underrättelsen gäller eller avlägsna det från sina webbplatser, och har gjort vad den har kunnat i enlighet med 2 punkten för att motverka framtida lagring av verket i tjänsten.

Vid bedömningen av om tjänsteleverantören har agerat på det sätt som avses i 1 mom., ska enligt proportionalitetsprincipen beaktas åtminstone

- 1) typen av tjänst som tjänsteleverantören tillhandahåller, dess publik och omfattning samt vilken typ av verk som har lagrats i tjänsten av användarna, och
- 2) tillgången till lämpliga och effektiva medel för att omöjliggöra åtkomst till verk och tjänsteleverantörens kostnad för dessa.

Om tjänsteleverantören omöjliggör åtkomst till ett verk i enlighet med 1 mom. 2 punkten eller avlägsnar verket i enlighet med 1 mom. 3 punkten, ska tjänsteleverantören utan dröjsmål underätta tjänsteanvändaren om detta.

55 d §

Tillämpning på vissa tjänsteleverantörers verksamhet

Vad som föreskrivs om tjänsteleverantörens skyldigheter i 55 c § 1 mom. 2 punkten och beträffande framtida lagring av verk i 3 punkten i det momentet, tillämpas inte om tjänsteleverantörens tjänster har varit tillgängliga för allmänheten i mindre än tre år och tjänsteleverantören har en årsomsättning på mindre än 10 miljoner euro. Om tjänsteleverantörens tjänster har ett månatligt genomsnitt på över fem miljoner unika besökare, tillämpas dock också 55 c § 1 mom. 2 och 3 punkten i sin helhet.

55 e §

Laglig användning av verk i tjänsten

Sådan verksamhet som utövas av tjänsteleverantören och upphovsmannen och som avses i 55 c § 1 mom. får inte leda till att åtkomsten omöjliggörs till sådana skyddade verk som en användare av tjänsten lagrat i tjänsten och vars användning inte kränker upphovsrätten. Till dessa hör skyddade verk som används med stöd av en bestämmelse i denna lag om inskränkning av upphovsrätten.

Tjänsteleverantören ska i sina villkor informera tjänsteanvändarna om att de kan använda verk med stöd av bestämmelserna om inskränkning av upphovsrätten i denna lag.

55 f §

Åtgärder för att säkerställa laglig användning

Tjänsteleverantören ska ha rutiner och förfaranden för att säkerställa att dennes åtgärder enligt 55 c § 1 mom. inte förhindrar laglig användning av verk på det sätt som avses i 55 e §.

Tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel får inte leda till allmän övervakning av onlinnehåll.

55 g §

Tjänsteleverantörens skyldighet att ge information

Tjänsteleverantören ska på begäran av upphovsmannen förse denne med adekvat information om förfarandena med avseende på den verksamhet som avses i 55 c § 1 mom. och om hur dessa förfaranden fungerar. När avtal om beviljande av användningstillstånd har ingåtts mellan tjänsteleverantören och upphovsmannen, ska tjänsteleverantören på upphovsmannens begäran ge denne information om användningen av verk som omfattas av avtalen.

55 h §

Mekanism för klagomål och prövning

Tjänsteleverantörer ska införa en effektiv och snabb mekanism för klagomål och prövning som användarna av tjänsten kan tillämpa vid meningsskiljaktigheter som gäller omöjliggörande av åtkomst till eller avlägsnande av verk som användarna har lagrat i tjänsten.

När en användare av tjänsten med hjälp av den mekanism som avses i 1 mom. har lämnat in klagomål hos tjänsteleverantören över att åtkomst till ett skyddat verk har omöjliggjorts i enlighet med 55 c § 1 mom. 2 punkten eller över att verket avlägsnats i enlighet med 3 punkten i det momentet, ska upphovsmannen ges möjlighet att bli hörd och på behörigt sätt motivera sin ståndpunkt med anledning av användarens klagomål. En användares klagomål ska behandlas utan obefogat dröjsmål, och ett beslut om att omöjliggöra åtkomst till eller avlägsna ett skyddat verk som lagrats i tjänsten ska vara föremål för mänsklig granskning.

Om de motiveringar som upphovsmannen framfört inte är relevanta, ska det skyddade verket återbördas till tjänsten. Ett beslut om att verket inte ska återbördas till tjänsten ska vara föremål för mänsklig granskning.

55 i §

Alternativt förfarande för att lösa meningsskiljaktigheter

Användaren av tjänsten och upphovsmannen har efter ett avgörande enligt 55 h § tillgång till ett alternativt förfarande för att i enskilda fall få en rekommendation till avgörande i fråga om meningsskiljaktigheter som gäller omöjliggörande av åtkomst till eller avlägsnande av verk som användaren har lagrat i tjänsten eller återbördande av verk till tjänsten. Förfarandet är avgiftsfritt och frivilligt för parterna och de rekommendationer som ges i förfarandet är inte bindande för parterna.

Undervisnings- och kulturministeriet utövar tillsyn över att förfarandet fungerar och för en förteckning över tillgängliga ojäviga och opartiska upphovsrättssakkunniga som anlitas för förfarandet. Undervisnings- och kulturministeriet utnämner de sakkunniga för en viss tid på tre år åt gången. Undervisnings- och kulturministeriet tar emot fall som avses i 1 mom. för behandling och delar ut dem för avgörande till de sakkunniga som finns i förteckningen med hjälp av ett elektroniskt system.

Efter att ha fått en parts begäran om översyn av det avgörande som tjänsteleverantören har fattat i enlighet med 55 h § och motiveringarna till begäran ska den sakkunnige bereda motparten tillfälle att bli hörd. Den sakkunnige ska behandla ärendet opartiskt och skyndsamt.

Om parterna inte kommer överens om saken, ska den sakkunnige ge sin bedömning och rekommendation till avgörande om huruvida åtkomsten till ett verk som användaren lagrat i tjänsten ska omöjliggöras, verket avlägsnas eller verket återbördas till tjänsten. Den sakkunnige ska via det elektroniska systemet lämna en rekommendation till avgörande till undervisnings- och kulturministeriet, tjänsteanvändaren, upphovsmannen och tjänsteleverantören.

Kostnaderna för förfarandet enligt denna paragraf finansieras med statsmedel, med undantag för parternas egna kostnader för deltagande i förfarandet. Undervisnings- och kulturministeriet beslutar om grunderna för och beloppet av arvoden till de sakkunniga.

Närmare bestämmelser om det alternativa förfarandet och om utnämmandet av sakkunniga som deltar i förfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

55 j §

Rätt att föra ärende till domstol för avgörande

Upphovsmannen har rätt att föra ett ärende som gäller olovlig användning av ett skyddat verk enligt detta kapitel och skyldigheten att informera enligt 55 g § till domstol för avgörande och väcka talan mot tjänsteleverantören.

Användaren av tjänsten har rätt att väcka talan mot upphovsmannen för att fastställa att användaren har rätt att använda ett skyddat verk med stöd av en inskränkning av upphovsrätten enligt denna lag eller ett avtal som ingåtts med upphovsmannen. Användaren av tjänsten har dessutom rätt att väcka talan mot tjänsteleverantören för att förplikta denne att göra det material som användaren lagrat i tjänsten tillgängligt för allmänheten.

Användaren av tjänsten och tjänsteleverantören har rätt att väcka talan mot upphovsmannen för skada som orsakats av en ogrundad begäran om omöjliggörande av åtkomst till ett skyddat verk eller om avlägsnande av verket.

55 k §

Bestämmelsernas bindande natur

Avvikelse från bestämmelserna ovan i detta kapitel om upphovsmannens och tjänsteanvändarens rättigheter eller tjänsteleverantörens skyldigheter får inte göras genom avtal. Ett avtalsvillkor enligt vilket användaren av tjänsten avstår från sin rätt att åberopa en inskränkning i upphovsrätten enligt denna lag är inte bindande för användaren av tjänsten.

55 l §

Tillämpning på vissa närstående rättigheter

Vad som i detta kapitel föreskrivs om verk tillämpas också på objekt som skyddas av närstående rättigheter och som avses i 45, 46, 46 a och 48 §, 49 § 1 mom. 2 punkten och 49 a §.

64 §

Territoriell tillämpning av närstående rättigheter

Bestämmelserna i 50 § tillämpas på presspublikationer vars förläggare är etablerade i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

64 b §

Överföring till allmänheten av gränsöverskridande tjänster som är anknutna till radio och television

Överföring till allmänheten av gränsöverskridande tjänster som är anknutna till radio- och televisionsprogram på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, och framställning av behövliga exemplar av verk eller objekt som omfattas av närstående rättigheter och som ingår i de anknutna tjänsterna, anses ske uteslutande i den stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där sändarföretaget är etablerat, om det är fråga om radioprogram eller televisionsprogram som är nyhets- eller aktualitetsprogram eller program som sändarföretaget själv har producerat och finansierat.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på televisionsprogram som innehåller idrottsevenemang eller på verk som ingår i dem.

Om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning utgör bestämmelserna i 1 mom. inget hinder för ingående av sådana avtal som begränsar territoriellt utnyttjande av rättigheter.

64 c §

Territoriell tillämpning av bestämmelserna om användning i undervisningssyfte

Användning av ett verk i undervisningsverksamhet i enlighet med 13 §, 14 § 1 mom. och 14 a § så att verket har gjorts tillgängligt för användning i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, anses äga rum i Finland och på sådan användning tillämpas de nämnda bestämmelserna.

64 d §

Territoriell tillämpning av bestämmelserna om användning av utgångna verk

Vad som i 16 g § föreskrivs om licens som enligt nämnda paragraf beviljats för användning av utgångna verk i sådana inrättningar i Finland som avses i den paragrafen, tillämpas på användning i kulturarvsinstitutioner enligt samma villkor också i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

En i 16 h § avsedd i Finland etablerad inrättnings användning av utgångna verk enligt den paragrafen anses äga rum i Finland.

64 e §

Utgångna verk som har sitt ursprung i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Bestämmelserna i 16 g och 16 h § tillämpas inte på utgångna verk, om det sedan en rimlig ansträngning har gjorts finns belegg för att det är fråga om

1) filmverk vars producent har sitt huvudsakliga verksamhetsställe eller sin vanliga vistelseort i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) andra verk än filmverk som första gången har givits ut i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller, om de inte har givits ut, första gången har utsänts i radio eller television i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

3) ett verk som skapats av en medborgare i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och i fråga om vilket en stat enligt 1 eller 2 punkten inte har kunnat fastställas genom en rimlig ansträngning.

64 f §

Tillämpning av bestämmelserna om tekniska åtgärder och elektronisk information om rättighetsförvaltning

Förbuden i 50 a, 50 b och 50 d § tillämpas på sådana förfaranden i Finland som avses i de paragraferna.

Bestämmelserna i 50 c § tillämpas på användning av verk i Finland.

Denna lag träder i kraft den 3 april 2023.

Bestämmelserna i 50 § tillämpas inte på presspublikationer som har publicerats före den 6 juni 2019.

På åtgärder som vidtagits, rättigheter som förvärvats och avtal som ingåtts före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 3 mars 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Forsknings- och kulturminister Petri Honkonen